Yayım Tarihi : 10.08.2026
Yayımlandığı Yer : T24 BAĞIMSIZ İNTERNET GAZETESİ

Erdoğan SAĞLAM
Yeminli Mali Müşavir

YENİ VARLIK BARIŞINA İLİŞKİN BAZI SORULARA CEVAPLARIM

Tebliğde, gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan kişilerden varlık barışından yararlanmak isteyenlerin, Türkiye'de bulunan ancak hâlihazırda banka ve aracı kurumlarda bulunmayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları için bildirimde bulunmak suretiyle uygulamadan yararlanabilecekleri belirtilmiştir. Bu açıklama kanuna aykırıdır

Değerli okurlar, yeni varlık barışını daha önce kaleme aldığım yazılarla bilgilerinize sunmuştum. Genel olarak konuya hâkim olduğunuzu varsayıyorum. Bundan sonraki yazılarım, varlık barışı uygulamasında ortaya çıkan sorunlar ve tereddüt edilen konularla sınırlı olacak.

Bugünkü yazımda bu konuda bana ulaşan bazı soruları cevaplandıracağım.

1. Banka ve aracı kurumlar taahhütname verenlere indirimli oranları uyguluyor mu?

Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak bildirim sahibinden, bildirilen varlıkların değeri üzerinden yüzde 5 oranında peşin olarak vergiyi tahsil etmek ve bildirimi izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar vergi dairesine ödemek zorundalar.

Ancak kanunda banka veya aracı kurumlara bildirilen varlıkların; vadeli hesaplarda, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında ihraç edilen devlet iç borçlanma senetleri ile kira sertifikalarında veya girişim sermayesi yatırım fonlarında belli sürelerle tutulacağının taahhüt edilmesi halinde vergi oranı indirimli uygulanıyor.

Taahhüt süresi ve bildirim tarihine göre uygulanacak vergi oranları şöyle:

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağının toplam gelirleri 2024 yılında 15 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 166'dan fazla ülkede bulunan 1.800 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 119.611 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlarla ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Taahhüt süresi	31/12/2026 tarihine kadar yapılacak bildirimlerde vergi oranı	1/1/2027-31/7/2027 tarihleri arasında yapılacak bildirimlerde vergi oranı	31/7/2027 tarihinin Cumhurbaşkanınca uzatılması halinde bu tarihten sonra yapılacak bildirimlerde vergi oranı
5 yıl	%0	%0,5	%1
4 yıl	%1	%1,5	%2
3 yıl	%2	%2,5	%3
2 yıl	%3	%3,5	%4
1 yıl	%4	%4,5	%5
Taahhüt yoksa	%5	%5,5	%6

Varlık barışından yararlanabilmek için vergi oranı kanunda bu şekilde düzenlenmiş olmasına rağmen bazı durumlarda banka ve aracı kurumların indirimli oranı uygulamadıkları yönünde duyumlar alıyorum.

Bu uygulamanın banka ve aracı kurumlara getirilen takip sorumluluğu nedeniyle yapıldığını düşünüyorum.

Öncelikle belirtmek isterim. Bildirilen varlıkların, bildirimin yapıldığı tarihten itibaren iki ay içinde Türkiye'ye getirilerek banka veya aracı kurumlara yatırılmaması ya da Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmemesi ile bildirilen tutarlara ilişkin tarh edilen vergilerin süresinde ödenmemesi, taahhütlere uyulmaması ve ilgili maddede yer alan diğer şartların yerine getirilmemesi hallerinde varlık barışı ile sağlanan vergi korumasından (vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmamasına ilişkin hükümlerden) yararlanılamıyor.

Tebliğe göre, bildirimde bulunanlar tarafından taahhüt süresine uyulmaması durumunda, varlığın bulunduğu banka veya aracı kurum tarafından, bildirim tutarı esas alınarak zamanında alınmayan vergi tutarının tespit edilerek bu tutara isabet eden vergi ve gecikme faizinin kesinti yoluyla tahsil edilmesi ve tahsil edildiği ayı takip eden on beşinci günü akşamına kadar vergi dairesine ödenmesi yükümlülüğü getirilmiş bulunuyor.

Banka ve aracı kurumlara, bir anlamda vergi dairesinin görevi olan taahhüt şartlarının ihlal edilip edilmediğini takip etme ve ihlal edildiğinin tespiti halinde eksik ödenen bildirim sahibinden tahsil ederek vergi dairesine ödeme yükümlülüğü getiriliyor.

Kanaatimce çoğu banka bu takip ve ödeme sorumluluğunu üzerine almaz, yani riske girmez. Bu nedenle yüzde 5 vergiyi peşin tahsil etme uygulamasını tercih etmelerini normal karşılıyorum. Maliye'nin bu konuyu biraz düşünmesi lazım.

2. İzaha davet uygulaması devam ederken varlık barışından yararlanılabilir mi?

Evet yararlanılabilir. Çünkü kanunda vergi incelemesine başlanılan veya takdir komisyonuna sevk edilen tarihten sonra yapılan bildirimler dolayısıyla vergi korumasından yararlanılamayacağı açıkça hükme bağlanmış bulunuyor.

İzaha davet sonucunda vergi incelemesine sevk edilmeden önce süreç devam ederken varlık barışından yararlanılması halinde vergi korumasından kesin olarak yararlanılabilecektir. Çünkü henüz vergi incelemesine başlanılmış veya takdir komisyonuna sevk edilmiş bir durum yoktur.

Tebliğde de vergi incelemesine başlanıldıktan veya takdir komisyonuna sevk edildikten sonra yapılan bildirimlerin, vergi inceleme veya takdir komisyonu kararı sonucunda tespit edilen matrah farkları üzerinden vergi tarhiyatı yapılmasına engel olmayacağı, bu kapsamda bildirime konu edilen tutarların, tespit edilen matrah farklarına mahsup edilemeyeceği açıklanmıştır.

Gelir İdaresi Başkanlığının web sayfasında yayımladığı varlık barışına ilişkin rehberde, vergi dairesi ya da vergi incelemesine yetkili olanların ıttılaına girmekle birlikte vergi incelemesine başlanılmasından veya takdir komisyonuna sevk işleminden önce bildirimde bulunulması durumunda ise vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmamasına ilişkin hükümden yararlanılabileceği açıkça ifade edilmiştir.

Bu açıklama da izaha davet sürecinde yapılan bildirimler dolayısıyla varlık barışının vergi koruması hükümlerinden yararlanılabileceğini teyit etmektedir.

İzaha davet süreci dışında henüz vergi incelemesi veya takdir süreci başlatılmamış, ancak vergi dairesi veya diğer birimlerin araştırma ve bilgi alma süreçlerini devam ettirdikleri durumlar için de vergi korumasından yararlanılabilir.

3. Gelir vergisi mükellefi bulunmayan kişiler Türkiye'de bulunan varlıkları için bildirimden yararlanabilir mi?

Kanuna göre, gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanların da gerek yurt dışında gerekse Türkiye'de bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları için bildirimde bulunmak suretiyle madde hükmünden yararlanabilmeleri mümkündür.

Bu kişilerin yurt dışındaki varlıklarını Türkiye'ye getirmeleri, yurt içindeki varlıklarını ise bildirim tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlara yatırmak suretiyle tevsik etmeleri zorunludur. Bu kişiler defter tutmadıkları için, bildirdikleri varlıkları kayıt altına alma gibi bir yükümlülükleri yoktur.

Rehber'de de varlık barışından yararlanan kişilerin, Türkiye'de bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını bildirim tarihi

itibarıyla banka veya aracı kurumlarda açılan hesaplara yatırmaları ve bu durumu tevsik edici belgelerle kanıtlamaları gerektiği belirtilerek kanuna uygun açıklamada bulunulmuştur.

Bu hükme göre gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan gerçek kişilerin, Türkiye'de bulunan paralarını (TL veya döviz) bildirim konusu etmeleri ve bildirimde bulundukları bankalarda mevcut veya yeni açacakları bir hesaba transfer ederek veya yatırarak tevsik etmeleri şartıyla vergi korumasından yararlanmaları mümkündür.

Örneğin gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan bir kişi geçen yıl yurt dışında elde ettiği menkul kıymet satışından doğan gelirlerini veya kar paylarını beyan etmemiş olsun. Bu kişi söz konusu tutarları geçen yıl Türkiye'ye getirmiş olsa bile yeni varlık barışından yararlanabilir. Bildirim tarihi itibarıyla söz konusu tutarları bildirimde bulunduğu bankadaki mevcut hesabına veya yeni açacağı bir hesaba yatırarak bu paraları kanuna uygun şekilde tevsik edebilir. Bu durumda, yurt dışında elde ettiği ve beyan etmediği bu gelirler için vergi korumasından yararlanabilir.

Kanuna göre böyle olmakla beraber Tebliğde yer alan açıklamalar bu konuda tereddüt yaratmıştır.

Tebliğde, gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan kişilerden varlık barışından yararlanmak isteyenlerin, Türkiye'de bulunan ancak hâlihazırda banka ve aracı kurumlarda bulunmayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları için bildirimde bulunmak suretiyle uygulamadan yararlanabilecekleri belirtilmiştir.

Tebliğde yer alan bu açıklama kanuna aykırıdır. Umarım en kısa sürede düzeltilir.

Saygılarımızla.